

A Fővárosi Ítéltábla a **felperes jogi képviselőjének neve** (fél címe 1) által képviselt **felperes neve** (**felperes címe**) felperesnek, a **alperes felszámolója** megbízásából eljáró jogtanácsos által képviselt **alperes neve** (**alperes címe**) alperes ellen, jogellenes beavatkozás megszüntetése, tulajdonjog fenn nem állásának megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. április 7. napján meghozott 30.G.44.283/2014/28. számú ítélete ellen a felperes részéről 30. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán a 2015. október 7. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – annak főtárgya tekintetében – részben megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja, a viszontkeresetet elutasító ítéleti rendelkezést helybenhagyja.

Az elsőfokú ítéletet a költségviselés tárgyában akképp változtatja meg, hogy a felek az elsőfokú eljárás során felmerült saját költségeiket maguk viselik, egyebekben az alperes köteles a magyar államnak az illetékes adóhatóság felhívására 1.500.000. (Egymillió-ötszázezer) forint elsőfokú eljárási illetéket megfizetni.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a magyar államnak az illetékes adóhatóság felhívására 1.500.000. (Egymillió-ötszázezer) forint másodfokú eljárási illetéket; ezt meghaladóan a másodfokú eljárásban felmerült költségeiket a felek maguk viselik.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

Az elsőfokú bíróság az ítéletében megtiltotta az alperesnek a ... szállítóvezetékben található kerozinkészlet vagyontárgy felszámolási vagyonként való meghirdetését, valamint értékesítését. Az alperes viszontkeresetét elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 5.920.775 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 1.500.000 forint eljárási illetéket.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint az alperesi társaság, mint megbízó, a felperesi társaság, mint felhasználó, valamint a perben nem álló **1. társaság**., mint üzemeltető vagy szállító, 2006. május 26-án kötöttek háromoldalú szerződést 2005. december 20-ára visszaható hatállyal a **1. társaság**. ...i telepe és a **repülőtér** Budapest közötti termékszállító vezeték üzemeltetése tárgyában. A szerződés értelmében a **1. társaság**. azt vállalta, hogy ... sugárhajtómű üzemanyagot szállít a felhasználó (felperes) részére, a megállapodás tárgyát képező vezeték igénybevételeivel. Az okirat II/3. pontjában rögzítették, hogy a szerződéshez tartozó 2. számú mellékletben kimutatott csőkészlet

(kerozin) a megbízó (jelen per alperesének) tulajdonát képezi. A II./4. pontban abban állapodtak meg, hogy az áru tulajdonjoga és a kárveszély a ... telep területén található üzemeltetési határ áru általi átlépése után azonnal átszáll a felhasználóra (felperesre).

A fenti szerződés alapján az üzemeltetési és szállítási díjakat a felperes, mint felhasználó fizette ki.

A felperes és a **1. társaság** 2008. december 4-én kötött ismét szállítási szerződést, melynek 4.1. pontjában ismét rögzítették, hogy a **1. társaság** a felperesnek adja el a ... **városi** telepén előállított kerozint.

A felperes a **1. társaság** társasággal, mint szállítóval legutóbb 2013. augusztus 1-jén kötött szállítási szerződést, mely 2016. július 31. napjáig hatályos.

A csővezeték **repülőtér** határáig terjedő szakasza 2007. évi adásvételi ügylet révén az alperes tulajdonából átkerült a **vagyonkezelő társaság** (továbbiakban **vagyonkezelő társaság**) tulajdonába.

A 2006. május 26-án megkötött háromoldalú szerződés 2. számú melléklete azt tartalmazta, hogy a mindösszesen 39.193 km hosszú, 717.411 m³ térfogatú csőkészlet az alperes tulajdonát képezi. Kilométerenkénti tagolásban részletezte a vezetékszakaszokban tárolt térfogat mennyiséget.

A csőkészletnek megfelelő kerozinvagyon az alperes a könyveiben saját készletként mutatta ki, és a **1. társaság** raktárjegyzőkönyvei is az ő tulajdonát jelezték 2012-ig.

A 2012. december 31-én felvett jegyzőkönyvben már az került rögzítésre, hogy a **vagyonkezelő társaság** tulajdonában lévő ... Mérőállomás termékvezeték leltározásáról felvett, a **1. társaság logisztika** kezelésében lévő tárgyi termékvezetékben a 12 órai állapotnak megfelelően a *felperes tulajdonában álló ...-ből* felmért készlet 15 °C-on 705.000 liter.

2012. év folyamán a **1. társaság** a vezetékben lévő kerozin-készletet leürítette, majd a szállítóvezeték felújította. A felújítást követő feltöltéskor a Szabványügyi Testület szabványjegyzéke szerint a ... követelménynek aktuálisan megfelelő minőségű kerozin került a vezetékbe.

A felek között már 2008-tól vita bontakozott ki a vezetékben lévő kerozin tulajdonjoga tárgyában, az egyeztetések során a feleknek nem sikerült peren kívüli megállapodást kötniük.

Az alperesi társaság 2012. február 14-étől felszámolás hatálya alatt áll, felszámolója a **alperes felszámolója**. A felperes az adós társaság felszámolása során hitelezői követelést jelentette be, melyet a felszámolóbiztos 7.744.314 USD összegben elismert és visszaigazolt.

A felszámoló a Céglözlöny 2014. július 10-i számában nyilvános pályázati felhívást tett közzé, amelyben – többek között – „a ... **várost** a **repülőtérrel** összekötő ... szállító vezetékben található 716.525 liter, 126.092.529 forint értékű vitatott tulajdonjogú kerozin” készletet is meghirdette értékesítésre.

A felperesi társaság, mint hitelező 2014. július 18-án kifogást terjesztett elő a felszámoló vagyonértékesítéssel kapcsolatos intézkedése ellen. A felszámolási ügyben eljáró bíróság a sorszámu végzésével a vagyontárgy értékesítésére irányuló intézkedést felfüggesztette, majd a 7. sorszámu, 2014. szeptember 22-én kelt végzésével a hitelezői kifogást elutasította, és az értékesítés felfüggesztését megszüntette. (A hitelező fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 2015. január 23-án meghozott ... számú határozatában az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta, a hitelező eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.)

Az elsőfokú perbíróság tényként rögzítette az ítéletében, hogy a per tárgyát képező, értékesítésre meghirdetett kerozin csőkészlet a **1. társaság ... városi** adóraktárában található.

A felperes a keresetében elsődlegesen – a régi Ptk. 115. § (3) bekezdése, valamint az új Ptk. 5:36. § (1) bekezdése alapján – *kérte az alperes jogellenes behatásának megszüntetését*, azaz alperes eltiltását a felperes tulajdonában álló, a ... szállítóvezetékben lévő kerozin-csőkészlet felszámolási vagyonként való meghirdetésétől, illetőleg értékesítésétől.

Másodlagosan – a régi Ptk. 94. § (1) bekezdése, valamint a Pp. 123. §-a alapján – kérte annak *megállapítását*, hogy a ... szállítóvezetékben lévő kerozin mennyiség *nem az alperes tulajdonát képezi*.

A keresetlevélben az elsődleges keresettel egyező tartalmú ideiglenes intézkedés iránti kérelmet is előterjesztett, és kérte az alperes kötelezését a perrel kapcsolatos költségei megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság a 30.G.44.283/2014/4-II. számú – ideiglenes intézkedést elrendelő – végzésében az ítélet meghozataláig terjedő hatállyal megtiltotta az alperesnek a ... **várost** a **repülőtérrel** összekötő ... szállítóvezetékben található kerozinkészlet vagyontárgy értékesítésre történő meghirdetését, valamint értékesítését. (Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla a 14.Gpkf. 43.132/2015/2. sorszámú végzésével az elsőfokú határozatot – 2015. március 24-én – helybenhagyta.)

A felperes a keresetének ténybeli és jogi alapjaként azt hangsúlyozta, hogy a 2006. május 26-án megkötött megállapodás II/4. pontja szerint a szállítóvezetékben 2005. december 20-tól, és azóta is folyamatosan bekerülő kerozin a ... **városi** üzemeltetési határ átlépését követően a felperes tulajdonába került, tehát jelenleg is a felperes tulajdonát képező kerozin található a csővezetékben. Hibás az az alperesi hivatkozás, hogy a csőkészlet alatt a ... szállítóvezetékben a ... **városi** üzemeltetési határ és a repülőtéri fogadóállomás között *egy adott pillanatban meglévő teljes kerozin mennyiséget kell érteni*. Véleménye szerint a 2006. május 26-i okirat II.3. pontjában megjelölt csőkészletre vonatkozó megállapodás és 2. számú melléklet csak úgy értelmezhető, hogy annak idején a „történeti csőkészlet” tulajdonjoga illetve meg az alperest, jelenleg azonban a szállítóvezetékben nincs, és nem is lehet az alperes tulajdonában álló kerozin, mert azóta a csővezetéken folyamatos kerozin-szállítás történt. A 2005. december 20-i készlet két-három hét alatt átfolyt a vezetékben, és az hajtóanyagként vagy az alperes, vagy más légitársaságok által felhasználásra került. A „történeti csőkészlet” megsemmisülését igazolja az a tény is, hogy a szállítóvezeték 2012-ben a **1. társaság** felújította, a felújítás alatt abban kerozin egyáltalán nem volt. A szállítóvezetékbe utóbb töltött kerozin semmiképp sem képezheti az alperes tulajdonát, mert a kerozinra vonatkozó szabvány is megváltozott ebben az évben, következésképpen jelenleg a vezetékben nem a 2015. december 20-i állapottal azonos minőségű kerozin található. Hangsúlyozta, hogy tulajdonjog csak létező dolgokon állhat fenn, a dolog megszűnése tehát a tulajdonjog megszűnését eredményezi.

Másodlagos keresetét arra alapította, hogy a tulajdonjog nemleges megállapítására azért van szüksége, mert a felszámoló a kerozint értékesíteni kívánja. Megítélése szerint a felperes kizárólag a jelen perben hozott ítélettel akadályozhatja meg, hogy a felszámoló olyan kerozint értékesítsen a felszámolás során, amely nem képezi az alperesi vagyon részét. Amennyiben a kerozin értékesítésre kerül, annak vevője nyilvánvalóan a kerozin kiadását fogja követelni a felperestől. Az ebből eredő esetleges perbeli jogvitában – véleménye szerint – a bíróság már nem bírálhatja el a felperes és az alperes közötti tulajdonjogi viszonyokat.

Előadását szállítási szerződések, levelek és jegyzőkönyvek csatolásával kívánta alátámasztani.

Az alperes a kereset elutasítását, és felperes perköltségben marasztalását kérte.

Védekezése körében azt hangsúlyozta, hogy a **1. társaság** az adóraktárában idegen tulajdonként

raktározza a kerozin csőtöltetet, és 2012-ig éves rendszerességgel, cégszerűen aláírt leltári jegyzőkönyvet bocsátott ki a termékvezetékben található kerozinról, melyben elismerte alperes tulajdonjogát, az alperesi társaság pedig a számviteli nyilvántartásaiban a mai napig ezt készletként szerepelteti. Megítélése szerint a 2006. május 26-i megállapodás 2. számú melléklete egyértelműen rögzíti, hogy a készlet az alperes tulajdonában áll. Ez a szerződési rendelkezés *a vezetékben található mindenkori kerozin mennyiségre (csőkészletre) vonatkozik*.

Érvelése szerint az alperes csőkészlet feletti tulajdonjogát támasztja alá a per során becsatolt 2010. december 31-i keltezésű leltárfelvételi jegyzőkönyv, valamint a 2011. július 13-i, illetőleg 22-i egyeztetések jegyzőkönyvei is. A „történeti csőkészlet” meghatározás a felperes részéről alaptalan. Hangsúlyozta, hogy a felszámoló számos alkalommal kérte a felperest, hogy számviteli vagy egyéb nyilvántartásokkal, dokumentumokkal igazolja tulajdonszerzését, ilyenre azonban felperes részéről nem került sor. Megítélése szerint önmagában az a tény, hogy a **vagyonkezelő társaság** 2008-ban arról tájékoztatta a **1. társaság**-t, hogy a kerozinvezeték tulajdonjoga megváltozott, semmilyen alapot nem ad arra, hogy az abban tárolt csőtöltet tulajdonjoga is megváltozott volna. Hangsúlyozta, hogy 2006. május 26-án a felek a mindenkori helyzetet rögzítették éppen azért, mert az újonnan megalakított felperesi társaságnak nem állt szándékában a vezetékben meglévő kerozin-mennyiséget megvásárolni az alperestől, hiszen ez nagy összegű egyszeri kiadást jelentett volna a számára.

Az alperes viszontkeresetet is előterjesztett, melyben kérte a bíróságot, hogy kötelezze a felperest az új Ptk. 5:36. § (1) bekezdése szerint az alperes tulajdonába tartozó kerozin-csőkészlet kiadására. Hangsúlyozta, hogy az alperesnek a tulajdonát képező készlet kiszolgáltatására vonatkozó igénye 2005 decemberétől fennáll, az pedig, hogy a felperes ennek a követelésének mai napig nem tett eleget, nem felróható a terhére. A csőkészlet egy fajlagosan megjelölt kerozin mennyiség. A per tárgyát képező csőkészlet teljes mértékben helyettesíthető, a hajtóanyag specifikációja megváltozásának azért nincs jelentősége, mert az adott vezetékből ma is ugyanolyan típusú repülőgépekbe szolgálgják ki a kerozinmennyiséget, mint 2005. december 20-a előtt.

A felperes az alperes viszontkeresetének elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a szerződő felek 2006. május 26-án nem rögzítettek olyan tartalmú megállapodást, hogy a szállítóvezetékben lévő mindenkori kerozin csőkészletet az alperes tulajdonában állónak tekintik. Amennyiben ez így történt volna, akkor a felek nyilván szabályozták volna, hogy az alperes mikor, milyen feltételekkel követelheti a tulajdonában álló csőkészlet kiadását. Ha a „történeti csőkészlet” az alperes tulajdonát is képezte, a tulajdonjoga megszűnt azt megelőzően, hogy annak kiadását kérte volna, hiszen az már átfolyt a vezetéken és kiszolgáltatásra került. Az alperesnek legfeljebb kötelmi jogi igénye lehetne, de tulajdoni igénye nem. A perbeli csővezeték nem minősíthető egy fix, zárt egységű raktárnak, amelyben a betárolt anyag korlátlan ideig eláll, mert a vezetékbe betárolt kerozin állandó mozgásban van. Véleménye szerint a tulajdonosi kérdések eldöntésénél elkerülhetetlen a különböző időpontok szerinti állapotok vizsgálata, ezért vezette be az előadása során a „történeti csőkészlet” fogalmát.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak, a viszontkeresetet megalapozatlannak találta. Rámutatott arra, hogy a felek mind a keresetet, mind a viszontkeresetet a per tárgyát képező kerozin készlet feletti tulajdonjogra alapítottan terjesztették elő. A felperes az elsődlegese keresetében a tulajdonjogból fakadó egyik részjogosítványát kívánta gyakorolni, azaz a tulajdonába való jogellenes behatás megszüntetésére való jogosultságát érvényesítette, míg az alperes a tulajdonában álló dolog kiadására való jogosultságát kívánta érvényesíteni a jogsalap nélküli birtokossal szemben. A felek egyező nyilatkozatai alapján megállapította, hogy a kerozin készlet jelenleg a **1. társaság** adóraktárában található, mely tény a felek úgy tekintették, hogy a készlet jelenleg a felperes birtokában van, ezért azt a bíróság ítélezése alapjaként fogadta el.

Megítélése szerint elsődlegesen abban kellett állást foglalnia, hogy az Üzemviteli és Szolgáltatási Megállapodás II/3., illetőleg 4. pontjai miképpen értelmezhetőek, melyik fél hivatkozása helytálló a csökészlet meghatározását illetően. Az a helytálló, hogy a csökészlet a ... szállítóvezetékben a ... **városi** üzemeltetési határ és a repülőtéri fogadóállomás között egy adott időpontban megvolt kerozin mennyiséget jelentette, vagy a mindenkor meglévő kerozin mennyiséget. Ebből következően azt kellett eldönteni, hogy a peresített kerozin-készlet kinek a tulajdona.

Megítélése szerint a 2006. május 26-ai szerződés II/3. és 4. pontja a csökészlet tulajdonjogát érintően egyértelműen különbséget tett, mégpedig a 2. számú mellékletben meghatározott, valamint a telep üzemeltetési határát átlépő kerozin között. Álláspontja szerint a szerződéses rendelkezések helyes értelmezése az, hogy a felek a II/3. pontban megállapították, hogy a szerződés megkötésekor meglévő csökészlet tulajdonosa az alperes, míg a II/4. pontban a jövőre nézve a szerződés teljese idejére az üzemeltetési határt átlépő kerozin tulajdonosaként a felperest nevesítették. Ezen megkülönböztetés alapján a felperesi definíció, az úgynevezett „történeti csökészlet” helytálló. A bizonyítás során tisztázást nyert, hogy a per tárgyát képező, értékesítésre meghirdetett csökészlet nem lehet azonos a szerződés II/3. pontja szerinti csökészlettel, egyrészt a folyamatos szállítás, másrészt a 2012. évi leürítés és a csővezeték felújítása okán sem, továbbá a 2012-től szállítandó kerozint érintő szabvány változás folytán a vezetékben levő kerozin minősége is megváltozott.

A peradatok alapján egyértelműen bizonyított, hogy az érintett szállítóvezetékben folyamatosan szállították a kerozint, ennek ellenértékét a felperes az általa csatolt számlákkal igazoltan megfizette a **1. társaság** részére. Mindezek alapján azt a következtetést vonta le, hogy a felszámolási értékesítésre meghirdetett kerozin-készlet nem azonos a szerződés II/3. pontja szerinti csökészlettel, az a II/4. pont hatálya alá esik, azonban annak tulajdonjogára alappal kizárólag a felperes hivatkozhat, ezért a tulajdonjogból fakadó részjogosítványa gyakorlását, azaz jelen esetben a jogellenes behatás megszüntetését, az értékesítés megtiltását a felperes megalapozottan kérhette.

Ebből következik az is, hogy az alperes viszontkeresete nem volt megalapozott. E körben az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy az alperes a viszontkeresettel dologi jogi, azaz tulajdonjogból fakadó igényt kívánt érvényesíteni, ezzel szemben a szerződés II/3. pontjában meghatározott csökészlet helyettesíthetőségére hivatkozó jogi okfejtése csak megalapozott kötelmi jogi igény esetén bírhat jelentőséggel.

Az elsőfokú bíróság a felperes tulajdoni igényének részjogosítványából eredő marasztalási kérelmének helyt adott, ezért a másodlagos keresetet nem vizsgálta.

Az alperest a felperes perköltségének megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte. A kereset és viszontkereset pertárgyértéke alapján számított jogi képviselési díjat 50 %-ban mérsékelte, az ekként kiszámított 3.480.925 forint + ÁFA összegű ügyvédi díj mellett, a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alkalmazásával kötelezte az alperest az 1.500.000 forint kereseti illeték felperes részére történő megfizetésére. Az alperest a viszontkeresetere vonatkozó illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 1.500.000 forint illeték állam javára történő megfizetésére is kötelezte.

Az elsőfokú ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását, és viszontkeresetének megfelelő döntés meghozatalát. Másodlagosan kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság utasítását újabb tárgyalás tartására és újabb határozat hozatalára.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság megalapozatlan ítéletet hozott, mert a Pp. 206. §-ának (1) és (2) bekezdése, valamint a 221. § (1) bekezdését megsértette, az anyagi jogszabályokat és a rendelkezésre álló bizonyítékokat helytelenül, iratellenesen, okszerűtlenül, vagy egyáltalán nem értékelte, és nem tett mindenben eleget az indokolási kötelezettségének sem.

Jogorvoslati kérelmében hangsúlyozta, hogy releváns és nem vitatott tényállási elem, hogy a felperesi társaságot az alperes alapította 2005-ben, a **alperes**. a repülőgép-üzemanyag értékesítési

tevékenységét szervezte ki ebben a formában. Nem sokkal ezt követően értékesítette az új társaságban fennálló részesedését a **2. társaság** részére, jelenleg is ez a társaság a felperesi gazdálkodó szervezet tulajdonosa. A felperes eszközei között azonban soha nem szerepelt készletként a jelenlegi vita tárgyát képező csőkészlet, mert az nem került apportálásra a felperesi társaságba. Az üzletrész értékesítésekor ez a tétel szintén nem képezte az alperes és a **2. társaság** közötti adásvételi ügylet tárgyát. Ezeket a tényeket a felperes soha nem vitatta, meg sem kísérelte ennek ellenkezőjét bizonyítani.

Előadta továbbá, hogy a perrel érintett kerozinkészlet még akkor került az alperes tulajdonába, amikor a **1. társaság** a kerozint az alperes beruházásában épült vezetéken keresztül (a közöttük létrejött szállítási szerződés alapján) még az alperesnek szállította. Nem vitatta, hogy a felperesi társaság tulajdonosváltását követően a **1. társaság** közvetlenül a felperesnek szállítja a kerozint, melyet a felperes az üzleti tevékenysége körében tovább értékesít, korábban többek között az alperesi légitársaság részére. Sérelmezte azonban, hogy az elsőfokú bíróság, a fenti tényeknek nem tulajdonított jelentőséget, ezzel szemben az általa megállapított tényállásban csak a felperes és a **1. társaság** közötti szállítási szerződéseket hangsúlyozta.

Véleménye szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítékok között nem értékelte kellő súllyal, hogy a **1. társaság** által kiállított és felperes által ellenjegyzett leltárfelvételi jegyzőkönyv is azt rögzítette, hogy a készlet az alperes tulajdonát képezi. A 2011 júliusában lezajlott egyeztetésekről felvett jegyzőkönyvek tartalmát hibásan, torzítva idézte határozatában, mintha a kerozinkészlet feletti tulajdonjog rögzítése csak az alperes véleményét, és nem az összes képviselt fél, köztük a felperes egybehangzó kijelentését tükrözné. Megítélése szerint a csőkészlet fogalmát egyértelműen definiálta a **1. társaság**, mint szállító, az alperes, mint megrendelő és a felperes, mint felhasználó által 2006. május 26-án aláírt 2005. december 20-án hatályba lépett üzemviteli és szolgáltatási megállapodás 2. számú melléklete. Ez azt rögzítette, hogy a csőkészlet: 15 °C hőmérsékleten 716.525 liter térfogatú ... típusú kerozinkészlet. Hivatkozása szerint ez a jelen per tárgya, függetlenül attól, hogy ez a fajlagosan meghatározott üzemanyag pillanatnyilag fizikailag hol található.

Véleménye szerint az a tény, hogy a fentiekben fajlagosan meghatározott készletmennyiség mindvégig a vezetékekben volt-e, vagy a vezeték hossza, ezáltal tároló képessége hogyan változott az idők folyamán, teljességgel irreleváns.

Rámutatott arra, hogy a felperes a perben azzal próbálta igazolni a tulajdonjogát, hogy ő folyamatosan kerozint vásárolt a **1. társaság**-tól, és a mindenkori hatályos szállítási szerződésük alapján 2005. óta már ő a csővezetékben meglévő kerozin tulajdonosa. Álláspontja szerint ez a tény teljességgel független attól, hogy az üzletviteli megállapodás aláírása, illetve hatályba lépése óta folyamatosan fennáll a felperes azon kötelezettsége az alperes felé, hogy ingyenesen kiszolgálja részére az őt megillető kerozinmennyiséget, hiszen ezt ismerte el a felperes az üzemviteli megállapodás aláírásával.

Sérelmezte, hogy sem a felperes, sem a bírósági ítélet nem adott magyarázatot arra, hogy mikor, hogyan, és miként szűnt meg az alperes tulajdonjoga. A tulajdonában álló kerozin milyen jogcímen, mikor és milyen módon került a felpereshez az eredeti tulajdonos akarata, hozzájárulása, vagy tudomása nélkül.

Hangsúlyozta, hogy számos okirattal támasztotta alá perbeli ingóságban fennálló tulajdonjogát, így:

1. A **1. társaság** éves rendszerességgel, cégszerűen aláírt, pecséttel ellátott leltári jegyzőkönyvet bocsátott ki a termékvezetékben található kerozinról, melyben külön feltüntetésre került az is, hogy annak a csőkészletnek az alperes a tulajdonosa. (Becsatolásra került a felperes által is ellenjegyzett 2010. december 31-i keltezésű jegyzőkönyv.)
2. A kerozin csőkészlet az alperesi társaság számviteli nyilvántartásban készletként szerepel a mai napig.
3. Az üzemviteli szerződés II/3. pontja és a 2. számú melléklete egyértelműen kimondja, hogy a csőkészlet az alperes tulajdonában áll.

4. A **vagyonkezelő társaság 2.**, a **vagyonkezelő társaság**, a **2. társaság**, a **felperes** és a **alperes**. képviselőinek részvételével 2011. július 13-án és 22-én megtartott egyeztetésekről felvett, a felperes által is ellenjegyzett jegyzőkönyvek, amelyben a résztvevők rögzítik azt a tényt, hogy a csőkészlet a **alperes**-t illeti meg.

Ezen dokumentumokkal szemben a felperes sem a pert megelőző egyeztetések, sem jelen eljárás során nem tudott bemutatni olyan számviteli, vagy egyéb okiratot, amely alátámasztotta volna a tulajdonszerzését a csőkészletre vonatkozóan.

Hangsúlyozta, hogy a **1. társaság** által kiállított 2012. december 31-i leltárfelvételi jegyzőkönyv nem bírhat bizonyító erővel, mert később a **1. társaság** is megerősítette, nincs hivatalos tudomása a csőkészlet tulajdonjogának megváltozásáról. A felperes a tulajdonjoga alátámasztására nem rendelkezik hiteles dokumentummal, ezáltal a leltárfelvételi jegyzőkönyv nem alkalmas a felperes tulajdonjogának bizonyítására. A per során a felperes nem tudta igazolni a tulajdon átszállásához szükséges szerződés létrejöttét, vagy más jogcím fennállását sem.

Álláspontja szerint nem róható alperes terhére, hogy az eredeti specifikációjú készlet kiadása ma már nem lehetséges, mert ez kizárólag a felperes halogató magatartásának az eredménye.

Előadta, hogy az üzemviteli megállapodás aláírására nyilvánvalóan azért került sor, mert a felperes ekkor még az alperes részére meghatározott mennyiségű ... típusú kerozin kiszolgáltatására kötelezettséget vállalt. Miután a megállapodás visszamenőleges hatállyal került aláírásra, a megállapodás napja és hatálya közötti időpontban már nem ugyanaz a készlet volt a vezetékben, és a folyamatos üzemanyag kiszolgáltatási tevékenység természete folytán is lehetetlen lett volna megállapítani, hogy pontosan hol végződik a **alperes** tulajdonú csőkészlet, de a termék fajlagos természete folytán erre nem is volt szükség. A bíróság a felek eredeti akaratával ellentétes értelmezést fogadott el, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a szerződés megkötésekor meglévő csőkészlet tulajdonosa az alperes volt, a vezetékben jelenleg lévő pedig a felperes. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a per tárgyát képező vagyontárgy fajlagos természetét, ahol nincs jelentősége annak, hogy egy adott mennyiségű, egy raktárban, vezetékben tárolt készletből egy adott időpontban fizikailag mekkora rész kihez tartozik, mivel az nem megosztható, nem különböztethető meg ezen az alapon.

A másodfokú tárgyaláson kifejtett álláspontja szerint amíg van a felperes birtokában ... típusú kerozin, addig nem állapítható meg, hogy az ő tulajdonába tartozó csőkészlet megsemmisülését nem lehet megállapítani, addig az alperes a felperes tulajdonába tartozó csőkészletet ki is tudja adni.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperes perköltségeiben marasztalását kérte.

Megítélése szerint helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy ma a csővezetékben nincs olyan kerozin, amely alperes tulajdonát képezné, de nem is lehetne egyrészt a 2012-es vezeték-felújítás során történt leürítés, másrészt a kerozinra vonatkozó szabvány megváltozása okán. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felek által szolgáltatott bizonyítékokat és a felek előadását összevetve állapította meg a tényállást. Helyes az az ítéleti megállapítás, mely szerint a csőkészlet, ami jelenleg a vezetékben található, nem azonos azzal, ami 2005 decemberében az alperes tulajdonában állt.

Álláspontja szerint nem volt releváns tényállási elem, és ezért nem sértett az elsőfokú bíróság eljárási szabályt, amikor az ítéletében nem rögzítette a felperesi társaság megalapításának körülményeit, illetőleg azt, hogy 2005 decemberét megelőzően ki volt a kerozin tulajdonosa, mert a per eldöntése szempontjából ezeknek nem volt jelentősége.

Hangsúlyozta, hogy az alperesi társaság a fellebbezésében maga is elismerte, hogy felperes, mint kerozin-kereskedelemmel foglalkozó társaság, folyamatosan kerozint vásárolt a **1. társaság**-tól, amelyet a ... csővezetéken szállított. Ha pedig ez így van, ez azt jelenti, hogy az alperes is elismeri, hogy a csővezetékben jelenleg olyan kerozin van, amely felperes tulajdona. Ebből pedig az

következik, hogy a viszontkereset alaptalan.

Megismételte jogi érvelését, mely szerint a tulajdonjog tárgya csak egyedileg meghatározott, meglévő dolog lehet. Helyettesítő dolog esetében csak az egységet képező dologtól történő különválasztással, egyediesítéssel lehet tulajdonjogot szerezni.

A 2005 decemberében vezetékben volt kerozin már nincs meg, megszűnése pedig a tulajdonjog megszűnését eredményezte. Hangsúlyozta, hogy ha a tulajdoni igény a dolog elhasználódása, megsemmisülése, értékesítése miatt természetben nem elégíthető ki, helyébe kötelmi jellegű igény lép, ez az igény azonban már a rendes elévülés szabályai alá esik.

Értelmezhetetlennek ítélte az alperes azon állítását, hogy az üzemviteli megállapodás aláírása, illetve hatályba lépése óta folyamatosan fennáll felperes kötelezettsége alperes felé, hogy ingyenesen kiszolgálja részére az őt megillető kerozin mennyiséget. Ilyen tartalmú rendelkezést a 2006. május 26-ai megállapodás nem tartalmaz. Ha tartalmazna, az sem tulajdoni, hanem kötelmi igény érvényesítésére adna jogi alapot az alperes részére, ő azonban kifejezetten tulajdoni igényt érvényesített ebben a perben. Ez a megállapodás csupán azt rögzíti, hogy annak hatályba lépésekor a csővezetékben lévő kerozin alperes tulajdona, az azt követően a vezetékbe kerülő kerozin pedig felperes tulajdona. Ez a rendelkezés nem értelmezhető úgy, hogy a felperes köteles csaknem tíz évvel a megállapodás megkötése után ellenérték nélkül kerozint adni az alperesnek. Ezt előíró szerződéses rendelkezés hiányában erre akkor lenne köteles a felperes, ha a birtokában lenne a megállapodás hatálybalépésekor a vezetékben volt kerozinnak, azaz az alperes tulajdonában álló kerozinnak, felperesnél azonban nincs ilyen alperesi tulajdonú kerozin.

Véleménye szerint az alperes téved, amikor azt állítja, hogy a tulajdonjog csak átruházással szűnhet meg. hangsúlyozta, hogy a dolog megsemmisülése függetlenül annak okától, a tulajdonjog megszűnését eredményezi.

Álláspontja szerint a pernek nem volt tárgya annak vizsgálata, hogy a felperes megvásárolta-e az alperestől a „történeti csőkészletet”. A felperesnek 7.744.314 USD összegű nem vitatott követelése áll fenn a felszámolás hatálya alá került alperessel szemben, és ez a nem vitatott felperesi követelés nagyobb részben kerozin eladásából származó vételár jogcímű követelés. Ezen körülményekből az a következtetés vonható le, hogy a perbeli csőkészlet mennyiségét többszörösen meghaladó mennyiségű kerozint kapott az alperes a felperestől, aminek vételárát nem fizette ki.

A fellebbezés részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú periratok, valamint a felek másodfokú eljárás során tett nyilatkozatai alapján – az elsőfokú tényállást részben kiegészítve és részben módosítva – a jogvita elbírálása szempontjából releváns tényeket az alábbiakban foglalja össze:

A ... várost a repülőtérrel összekötő ... üzemanyag szállítására szolgáló vezeték az alperes beruházásában épült, és az ő tulajdonában állt 2007-ig, majd azt az alperes átruházta a **alperes** Vagyonkezelő Korlátolt felelősségű Társaság részére. 2005. december 20-ig az alperes állt jogviszonyban a **1. társaság**. szállítóval, ő vásárolta meg a szállítótól és értékesítette tovább a kerozint a repülőtéren. A vezetékben levő kerozin eddig az időpontig az alperes tulajdonában állt, mivel azonban a vezeték a **1. társaság**. kezelte és ahhoz a hatóanyagot megrendelő fél csak a kiszolgáló tartálynál jut hozzá, a szállító (**1. társaság**.) a vezetékben levő kerozint évente idegen tulajdonú hajtóanyagként leltározta, a vezeték, mint adóraktárt jelölte meg, az alperes pedig azt a könyveiben készletként szerepeltette.

A felperesi társaságot az alperes (egy másik társasággal együtt) avégett alapította 2005-ben, hogy a repülőgép-üzemanyag értékesítési feladatokat a tevékenységei közül átadja az új társaságnak. A vezetékben levő csőkészlet nem került apportálásra az új társaság vagyonába. Az alperes az alapítást követően rövid idővel értékesítette az új társaságban fennálló tulajdoni részesedését a **2. társaság**

részére. Ezt követően a felperesi társaság kötött szállítási szerződéseket a **1. társaság** szállítóval, melynek alapján az általa megvásárolt és vezetéken átfolyó kerozin a ... **városi** telephatár átlépését követően már az ő tulajdonába, a kiszolgáló helyen pedig az ő birtokába került.

Az a kerozin, amely 2005. december 20-án a 39.193 km hosszú, 717.411 m³ térfogatú vezetékben volt, a felperes működése során néhány hét alatt átfolyt, és kiszolgálásra került, majd a vevők repülőgépei azt felhasználták, repülés közben elégették.

Az alperesi társaság 2012. február 14-étől felszámolás hatálya alá került, felszámolója a **alperes felszámolója** 2014. július 10-i számában nyilvános pályázati felhívással értékesítésre hirdette – többek között – „a ... **várost** a **repülőtérrel** összekötő ... szállító vezetékben található 716.525 liter, 126.092.529 forint értékű vitatott tulajdonjogú kerozinkészletet”, mely felszámolói intézkedést a felperes, mint hitelező a felszámolási eljárás során kifogással támadta, majd tulajdonjoga védelmében az adós társaság (alperes) ellen pert indított.

A felek között 2012. óta fennálló jogvita ellenére a **1. társaság** folyamatosan szállítja a ... üzemanyagot a felperesnek, aki folyamatosan végzi annak értékesítését és abból szolgálja ki a vevőket, abból tölti fel hajtóanyaggal a **repülőtér** a repülőgépeket.

A fenti tényállás alapján az elsőfokú bíróság a kereset tárgyában téves, a viszontkereset tárgyában helytálló döntést hozott.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy mind a felperes, mind az alperes *tulajdoni* keresetet, illetőleg viszontkeresetet érvényesített.

A felperes elsődleges keresetét *tulajdonháborítás megszüntetése iránti* keresetként kellett elbírálni.

A tulajdonjog védelmét a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) a 115. §-ában, a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) az 5:35.§-37.§-aiban szabályozza. A régi Ptk. 115. § (3) bekezdése értelmében – a tulajdonháborítás megszüntetése iránti perben – a tulajdonos követelheti a jogellenes beavatkozás vagy behatás megszüntetését, ha pedig a dolog kikerül a birtokából, követelheti annak visszaadását. Az új Ptk. 5:36.§ (1) bekezdése is azt rögzíti, hogy a tulajdonos követelheti a jogellenes beavatkozás vagy behatás megszüntetését és a jogalap nélküli birtokostól a dolog kiadását.

A fenti anyagi jogi rendelkezések alapján a tulajdonháborítási per olyankor indítható, amikor nem a tulajdonjog teljes lehetetlenülése okoz sérelmet, de a tulajdonjog zavartalan gyakorlását jogtalan beavatkozás, vagy behatás gátolja, akadályozza. A per célja a jogtalan beavatkozás, vagy behatás megszüntetése, illetőleg a jövőre nézve a jogsértő magatartástól eltiltás.

A jogellenes beavatkozás vagy behatás azt jelenti, hogy az alperes gátolja a felperes tulajdonosi jogainak zavartalan gyakorlását, azaz akadályozza a birtoklásra, használatra, hasznok szedésére irányuló jogát, vagy a rendelkezési jogát.

A tulajdonháborítás megszüntetése iránti perben a felperesnek nem elegendő a tulajdonjogát bizonyítania, a jogtalan behatás megtörténtét, annak zavaró hatását is igazolnia kell.

A jelen perben megállapított tényállás szerint azonban az alperes a felszámolási pályáztatással a felperes tulajdonosi jogait nem akadályozta. A felperes – a pályázati felhívás ellenére – továbbra is zavartalanul gyakorolja a kiszolgáló helytől a birtoklás és a rendelkezési jogát. A szállító a felek közötti jogvita okán nem tagadta meg részére a szállítási szerződés teljesítését, ebből következően a felperes folyamatosan és korlátozás nélkül végzi a repülőtér az üzemanyag-értékesítési tevékenységét.

Rámutat továbbá a Fővárosi Ítéltábla arra is, hogy a felszámolónak, mint az alperes (adós) képviselőjének pályázati értékesítési intézkedését támadó kifogás tárgyában meghozott jogerős

bíróági döntés úgy ítélte meg, hogy a vitatott tulajdonú vagyoni elem pályáztatási meghirdetése a felszámoló részéről nem volt jogszabálysértőnek minősíthető. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint ugyanaz az intézkedés nem ítéltető meg más módon csupán amiatt, hogy azt nem a képviselő, hanem a képviselt adós (jelen ügy alperesének) magatartásaként vizsgálja a perbíróóság.

A másodfokú perbíróóság osztotta a Fővárosi Ítéltábla ... számú 2015. január 23-án meghozott – kifogást elutasító döntést helybenhagyó – határozatában kifejtett jogi álláspontot, mely szerint: a vitatott tulajdonúként meghirdetett kerozinkészlet esetleges értékesítése során a tulajdonjog megszerzésének kockázatát a vevő viseli. A felszámolónak az értékesítési feladatait a tőle elvárható gondossággal kell ellátnia, ennek megszegése miatt az ebből származó kárért – a Cstv. 54. §-a alapján – kártérítési felelősséggel tartozik. A felszámolási értékesítés nem minősül kereskedelmi forgalomban történő eladásnak, s a vevő sem tekinthető jóhiszeműnek, ha tudott a dolog vitás tulajdoni helyzetéről (Ptk. 118. § (1) bekezdés, új Ptk. 5:39. § (1) bekezdés). Ebből következően a felperesi tulajdonos egy ilyen esetleges felszámolási értékesítéssel nem veszíti el tulajdonjogának érvényesíthetőségét a vevővel szemben.

Mindezek okán úgy ítélte meg, hogy a Pp. 123. §-ára alapított, megállapításra irányuló másodlagos kereset sem megalapozott, mert a felperes az alperessel szemben a tulajdonosi jogainak megóvását nem kizárólag megállapítási keresettel, ennek körében az alperes tulajdonjogának *fenn nem állása* megállapításával érheti el, hanem a felszámolási értékesítés miatt vevőként fellépő és vele szemben igényt támasztó féllel szemben is hivatkozhat a védekezésében a tulajdonjogára.

A fenti jogi indokolás alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a keresetre vonatkozó döntés körében a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet elutasította.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint helytállóan döntött az elsőfokú bíróság az alperes viszontkeresetének elutasítása tárgyában, ezért az elsőfokú ítéletet ezen részében – a Pp. 253. § (2) bekezdése alkalmazásával – helybenhagyta. A fenti döntés jogi indokolását az alábbiakkal egészíti ki:

Az alperes a viszontkeresetében kérte a bíróságot, hogy kötelezze a felperest az új Ptk. 5:36. § (1) bekezdése szerint az alperes tulajdonába tartozó kerozin-csőkészlet kiadására. Álláspontja szerint a csőkészlet, mint fogalom egy fajlagosan megjelölt kerozin mennyiség, helyettesíthető dolog. A hajtóanyag specifikációja megváltozásának nincs jelentősége, mert az adott vezetékbeli ma is ugyanolyan típusú repülőgépekbe szolgálják ki a kerozinmennyiséget, mint 2005. december 20-a előtt, a kiadni kért kerozin mennyiség jelenleg is a felperes birtokában van. Addig, amíg a felperes rendelkezik ilyen kerozinkészlettel, addig nem állapítható meg tényként az, hogy az alperes tulajdonában álló csőkészlet megsemmisült.

Az alperes kifejtett jogi okfejtése téves, mert a kölcsönre, illetőleg rendhagyó letételre vonatkozó anyagi jogi szabályokkal kívánja alátámasztani a tulajdoni igényét.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (régi Ptk.) 94. § (1) bekezdése értelmében minden birtokba vehető dolog tulajdonjog tárgya lehet. A 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 5:14. § (1) bekezdése hasonlóan rendelkezik, amikor kimondja, hogy a tulajdonjog tárgya birtokba vehető testi tárgy lehet. A fenti rendelkezésekből következik, hogy az a dolog, amely megsemmisülése folytán már nem vehető birtokba, nem lehet tulajdonjog tárgya. Megsemmisült tulajdon esetén a kártérítési igény érvényesítése merülhet fel.

Helytállóan érvelt a felperes azzal is, hogy a tulajdonjog tárgya csak egyedileg meghatározott dolog lehet. A kölcsön, mint kötelelem keletkeztet a kölcsönadó javára a kölcsönvevővel szemben egy fajlagos szolgáltatásra vonatkozó kötelmet. Ezen kívül a rendhagyó letét tárgya lehet helyettesíthető dolog, melynek alapján a felek megállapodása szerint letéteményesnek nem magát a letett dolgot, hanem azzal megegyező fajtájú és mennyiségű dolgot kell visszaadnia. A rendhagyó letét esetén a letéteményest feljogosítja a letevő arra, hogy a letett dolgot felhasználja, vagy azzal rendelkezzen, azaz elidegenítse. Ennek az a következménye, hogy a letett dolog tulajdonjoga a letéteményesre száll át, a letéteményes pedig nem ugyanazt a dolgot, hanem ugyanolyan fajtájú és minőségű dologból ugyanannyit köteles visszaszolgáltatni. A letevőnek tehát szintén kötelmi jogi követelése keletkezik ugyanolyan fajtájú, minőségű, mennyiségű dologra. Jelen perben azonban az alperes nem kötelmi, hanem tulajdoni igényt jelölt meg viszontkeresetében.

Téves és iratellenes az alperes azon hivatkozása, hogy a 2006. május 26-án megkötött üzemviteli megállapodás aláírásával „a felperes arra vállalt kötelezettséget, hogy ingyenesen kiszolgálja az alperes részére az öt megillető kerozinmennyiséget”. A bíróság elé tárt iratokból az sem állapítható meg, hogy „az üzemviteli megállapodás aláírására azért került sor, mert a felperes ekkor még az alperes részére meghatározott mennyiségű ... típusú kerozin kiszolgáltatására vállalt kötelezettséget”. Azt azonban az alperes maga adta elő az elsőfokú eljárás során, hogy a 2006. május 26-án aláírt háromoldalú szerződésben a felhasználó személyében bekövetkezett állapot előtti helyzetet csupán rögzítették éppen azért, mert az újonnan megalakított felperesi társaságnak nem állt szándékában a vezetékekben meglévő kerozin-mennyiséget megvásárolni az alperestől, hiszen ez nagy összegű egyszeri kiadást jelentett volna az újonnan alakult társaság terhére.

Az alperes a 2006. május 26-ai szerződéssel és annak 2. számú mellékletével azt bizonyította, hogy akkor, amikor az üzemanyag-értékesítési tevékenységet átadta a felperesnek, a vezetékekben benne volt az a csökészlet, amely az alperes tulajdonában állt. A későbbi leltárfelvételi és egyeztetési jegyzőkönyvek az aktuális állapot szerinti tulajdonos személyének bizonyítására nem voltak alkalmasak. Az a körülmény, hogy az alperes a mai napig a csökészletet a könyveiben meglévő készletként szerepelteti, a vezetékekben jelenleg található kerozin tulajdonjogát szintén nem támasztja alá. A felperes a szállítási jogviszony létrejöttének és fennállásának bizonyítására szolgáló szállítási szerződésekkel igazolta, hogy csaknem tíz éve ő vásárolja a **1. társaság** szállítótól a kerozint, az érintett vezetéken keresztül folyamatosan zajlik a hajtóanyag szállítása, ebből következően az a tény kétséget kizáróan bizonyítást nyert, hogy a vezetékekben jelenleg meglévő kerozinkészletnek ő a tulajdonosa, emiatt az alperes a tulajdonjogára hivatkozással nem tarthat igényt a felperes tulajdonába tartozó jelenlegi kerozinkészlet kiadására.

Annak elbírálása nem jelen per tárgya, hogy az alperes a 2005. december 20-ai állapotnak megfelelő csökészlet feletti rendelkezési jogát a háromoldalú szerződés megkötésekor ingyenesen, vagy ellenérték fejében adta-e át a felperesnek, illetőleg milyen kártérítési vagy kötelmi igénnyel léphet fel a felperessel szemben, ezért a fenti tényállás feltárására ebben a perben nem kerülhetett sor.

A felperes a keresete, az alperes a viszontkeresete tárgyában lett pervesztes, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítélet költségviselési rendelkezését is megváltoztatta, és megállapította, hogy a felek a saját költségeiket a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján maguk kötelesek viselni. Az alperes az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt első- és másodfokú illetéket a 6/1986. (VI.26) IM. rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles az államnak, az illetékes adóhatóság felhívására megtéríteni.

A per során meghozott és jogerőre emelkedett ideiglenes intézkedés a Fővárosi Ítéltábla másodfokú határozata alapján – a Pp. 156. § (8) bekezdése értelmében – a hatályát veszíti.

Budapest, 2015. október 7.

Botka Lászlóné dr. s.k.
a tanács elnöke

dr. Volein Anna s.k.. Csányi Terézia Katalin s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: